

Nr 233

Av herrar Strandh och Sjölin, om en översyn av bestämmelserna i 33 § taxeringsförordningen.

Förra årets riksdag beslöt efter förslag av Kungl. Maj:t vissa ändringar i skattelagstiftningen i syfte att uppnå dels ett enklare, dels ett effektivare taxeringsförfarande. I grundtanken bakom de nya bestämmelserna, nämligen att få en noggrann kontroll av deklarationsmaterialet, så att taxeringen blir så rättvisande som möjligt, instämde vi från vårt håll oreserverat. Å andra sidan påminde vi om riksdagens tidigare under förra året fattade beslut i fråga om förenklad taxering såsom ett led i en allmän strävan att förenkla såväl deklarations- som taxeringsförfarandet. I samband härmed framhöllo vi bl. a., att då flera av de föreslagna bestämmelserna ofta äro praktiskt ogenomförbara eller uppenbart olämpliga, därför att de i praktiken icke kommer att kunna efterföljas, så fanns all anledning till tveksamhet.

Vi påpekade också, att om det föreskrives, såsom här skett i § 33 i taxeringsförordningen, en generell uppgiftsskyldighet, så skall värdet av denna ur kontrollsynpunkt vara så stort, att arbetet för skattskyldiga och taxeringsnämnderna motiveras därav.

I den av riksskattenämnden hösten 1955 utfärdade blanketten, avseende kontrolluppgifter från arbetsgivare m. fl. enligt § 33 TF, begäras en hel del uppgifter, varav värdet ur fiskalisk synpunkt kan ifrågasättas.

Nämnda blankett mottogs synnerligen kritiskt såväl av arbetsgivare som av anställda, på grund av de detaljuppgifter av skilda slag som däri begärdes.

I sitt svar på en interpellation i anledning av ifrågavarande formulär för kontrolluppgifter från arbetsgivare utlovade finansminister Sträng i första hand, att riksskattenämnden skulle så snart som möjligt komma med tillämpningsföreskrifter i syfte att undanröja vissa av interpellanten påpekade olägenheter.

De tillämpningsföreskrifter, som därefter utfärdades av riksskattenämnden till ledning för taxeringsmyndigheterna vid 1956 års taxering, innebära en viss modifikation och lättnad så till vida, att uppgiftsskyldighet för exempelvis naturaförmån och resekostnadsersättning icke skulle anses föreligga vid bagatellartade belopp. Vidare gavs möjlighet för vissa större arbetsgivare, hos vilka det med hänsyn till bokföringens uppläggning skulle vara förenat med synnerliga svårigheter att redan för beskattningsåret 1955 lämna begärda uppgifter, att hos vederbörande taxeringsintendent erhålla närmare anvisningar angående sättet för uppgiftsskyldighetens fullgörande.

Även om de till årets taxering utfärdade tillämpningsföreskrifterna i viss mån underlättat det merarbete som alltid följer med en generell uppgiftsskyldighet för arbetsgivarna medför en sådan lösning flera olägenheter. Dessa föreskrifter sakna stöd i taxeringsförordningen och torde få utfärdas för varje år. Det är vidare enligt vår uppfattning synnerligen olämpligt med tillämpningsföreskrifter och underhandsbesked i olika former, vilka som tidigare påpekats icke ha uttryckligt stöd i gällande taxeringsförordning. Ett sådant förfaringsätt kan medföra olikformighet och godtycke beroende på vederbörande taxeringsmyndigheters uppfattning vid tolkningen av dessa föreskrifter.

En annan olägenhet utgör föreskrifternas provisoriska karaktär, vilket skapar osäkerhet hos de uppgiftsskyldiga och försvårar en planmässig redovisningsteknisk uppläggning på längre sikt.

Då dessa tillämpningsföreskrifter sålunda kunna ge upphov till en subjektiv tolkning på grund av att de icke ha lagkaraktär, föreligger risk för en olikformig och orättvis behandling av de skattskyldiga.

Enligt vårt förmenande har det nu visat sig, vilket finansminister Sträng förutsatte såsom skäl för en lagändring, »att uppgiftsskyldigheten framstår såsom för detaljerad, för rigorös och dåligt korresponderande med vad folk i allmänhet avser, att en sådan skyldighet skall innebära».

Med hänsyn härtill få vi härmed föreslå,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om översyn av § 33 i gällande taxeringsförordning i avsikt att få dess bestämmelser i bättre överensstämmelse med sunt förnuft och allmänt rättsmedvetande.

Stockholm den 26 januari 1956

Erik Strandh

Bengt Sjölin